

KUNTARAOITUS OYJ

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

2017

7.3.2018

A. Johdanto

Seuraava selvitys on arvopaperimarkkinalain (746/2012) 7 luvun 7 §:n mukainen selvitys Kuntarahoitus Oyj:n (jäljempänä ”Kuntarahoitus” tai ”yhtiö”) hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuonna 2017. Selvitys annetaan tässä yhtenä kokonaisuutena hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kuvauksena.

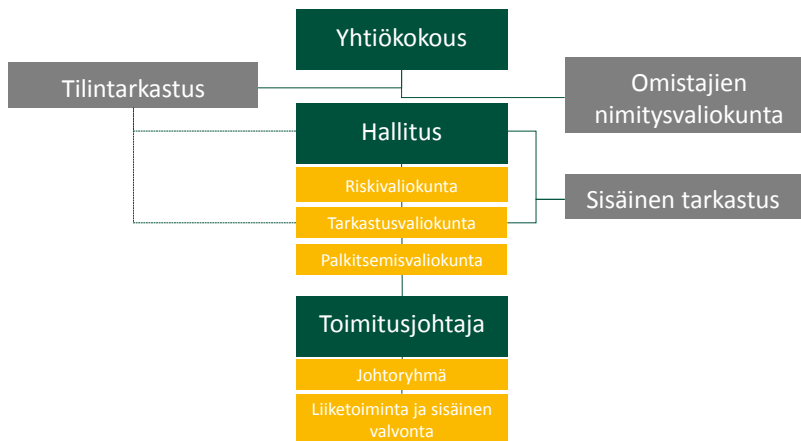
Lain luottolaitostoiminnasta (610/2014) 7 luvun 7 §:n mukaan luottolaitoksen on pidettävä saatavilla internetsivustollaan selostus siitä, miten se noudattaa luottolaitoslain 7 luvun 1–5 §:n hallintoa koskevia säännöksiä. Seuraavassa on kuvattu Kuntarahoituksen osalta myös kyseisen luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten noudattaminen.

Luottolaitoksia koskeva lainsäädäntö ja viranomaisohjeet pitävät sisällään huomattavan määrän hallinnon järjestämistä koskevia vaatimuksia, joita Kuntarahoitus noudattaa toiminnassaan. Näiden lisäksi Kuntarahoitus seuraa hallinnon järjestämisen osalta osin myös suomalaisia pörssiyhtiöitä koskevaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Koska Kuntarahoitus on yksinomaan listattujen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija, ja sen osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena, Kuntarahoituksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista soveltaa kyseistä koodia suoraan. Kuntarahoituksella on joukkovelkakirjalainoja listattuna Lontoon, Dublinin, Sveitsin ja Taipeiin pörseissä. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on saatavilla osoitteessa www.cgfinland.fi. Kuntarahoituksen hallintoa ja johtamista koskevat kuvaukset ovat tämän dokumentin lisäksi saatavilla yhtiön internetsivuilla.

B. Hallinto

Yhtiöllä on hallituksen hyväksymä strategia, jonka mukaisesti yhtiön liiketoimintaa, riskienhallintaa ja hallintoa hoidetaan. Strategian lisäksi hallitus on vahvistanut yhtiölle hallintoa ja riskienhallintaa koskevia sisäisiä ohjeita, jotka toimivat yhtiön riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan keskeisinä periaatteina. Näiden lisäksi yhtiöllä on huomattava määrä muuta sisäistä ohjeistusta hallinnon ja riskienhallinnan järjestämisen tueksi.

Edellä kuvattuihin hallituksen vahvistamiin sisäisiin ohjeisiin sisältyy yhtiön hallinnointiperiaatteet kokoava sisäinen ohje (”Corporate Governance Policy”), jota päivitetään säännöllisesti. Viimeisin päivitys ohjeistukseen on tehty helmikuussa 2017. Hyvä hallintotapa -ohjeistus pitää sisällään myös eturistiriitojen hallitsemisen periaatteet. Oheisessa kuviossa on havainnollistettu Kuntarahoituksen hallinnollinen rakenne pääpiirteittäin. Kuvassa yhtenäiset nuolet kuvaavat virallista raportointivastuuta ja katkoviivalliset näiden virallisten raportointikanavien lisäksi / rinnalle sovitut raportointikäytännöt.

Yhtiökokous

Osakeyhtiölaki (624/2006) ja Kuntarahoituksen yhtiöjärjestys määrittelevät yhtiökokouksen käsiteltävät asiat. Jokaisella osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä puhevaltaansa sekä äänestää omistamillaan osakkeilla, joista jokainen tuottaa yhden äänen.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä ennen huhtikuun loppua. Vuonna 2017 varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.3.2017. Yhtiökokouksessa oli läsnä 31 osakkeenomistajaa edustaen 27 820 750 osaketta ja ääntä, mikä vastasi 71,22 prosenttia kaikista osakkeista ja äänistä.

Omistajien nimitysvaliokunta

Kuntarahoituksella on yhtiökokouksen päättämä omistajien nimitysvaliokunta, jonka tehtävänä on vuosittain tehdä ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen jäsenten lukumäärästä, hallitukseen valittaviksi henkilöiksi sekä hallitukselle maksettaviksi palkkioiksi. Lisäksi nimitysvaliokunta tekee ehdotuksen varsinaisessa yhtiökokouksessa valittavalle hallitukselle hallituksen puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi.

Omistajien nimitysvaliokunnan on työssään otettava huomioon lainsäädännössä luottolaitoksen hallinnolle asetetut vaatimukset, mukaan lukien hallituksen osaamista koskevat vaatimukset, yhtiön liiketoiminnan luonne sekä omistusrakenne. Omistajien nimitysvaliokunta on hyväksynyt itselleen työjärjestyksen, jossa on kuvattu tarkemmin ne periaatteet, joita noudatetaan, jotta omistajien nimitysvaliokunta täyttää toiminnassaan sille lainsäädännössä ja yhtiökokouksen päätöksellä asetetut tavoitteet ja tehtävät.

Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti omistajien nimitysvaliokunnassa on neljä jäsentä, joista kolme suurinta omistajaa nimittää kukin yhden ja yhden jäsenen nimittää Suomen Kuntaliitto. Kolme suurinta omistajaa ovat Keva, Suomen valtio ja Helsingin kaupunki.

Vuoden 2017 lopussa omistajien nimitysvaliokuntaan kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Timo Kietäväinen (toimitusjohtaja, Keva), puheenjohtaja
- Timo Leivo (talous- ja hallintojohtaja, Suomen Kuntaliitto ry)
- Sami Sarvilinna (kansliapäällikkö, Helsingin kaupunki)
- Helena Säteri (ylijohtaja, Ympäristöministeriö)

Vuoden 2017 varsinaista yhtiökokousta varten kokoontunut omistajien nimitysvaliokunta teki sen tehtävänä olleet ehdotukset yhtiökokoukselle ja yhtiökokous päätti asioista valiokunnan ehdotusten mukaisesti. Vuoden 2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle ja valittavalle hallitukselle tehdyt ehdotukset julkaistaan vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen kokouskutsun liitteenä ja ne ovat saatavilla yhtiön internetsivuilla.

Omistajien nimitysvaliokunnan jäsenille ei makseta palkkioita.

Hallitus

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa sille osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä ja sekä muussa lainsäädännössä ja viranomaissääntelyssä määriteltyistä tehtävistä. Hallituksen tehtävät ja toimintaperiaatteet Kuntarahoituksessa on vahvistettu osana sisäistä

ohjeistusta olevassa hallituksen työjärjestyksessä. Hallituksen keskeisiin tehtäviin kuuluu vahvistaa yhtiön strategia, vuosittainen toimintasuunnitelma ja budjetti, seurata yhtiön taloudellista tilannetta ja valvoa, että yhtiön hallinnointi ja erityisesti riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty johdon toimesta. Hallitus päättää myös kaikista toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden laajakantoisista asioista.

Tilintarkastaja ja sisäinen tarkastus raportoivat hallitukselle, mikä varmistaa sen, että hallitus saa riippumatonta tietoa yhtiön tilasta. Hallitus vahvistaa yhtiön arvot ja eettiset toimintaperiaatteet sekä muut toimintaa ohjaavat politiikat. Hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä päättää näiden palkoista, palkkioista ja eduista. Hallitus sekä hyväksyy toimitusjohtajalle suoraan raportoivien henkilöiden rekrytoinnin ja näiden palkat, palkkiot ja edut. Hallitus päättää koko yhtiön osalta palkitsemisjärjestelmän periaatteista.

Hallituksen kokoonpano ja toimikausi

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet, ja jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyessä. Omistajien nimitysvaliokunnan tehtävänä on laatia vuosittain ehdotus yhtiökokoukselle hallituksen kokoonpanosta.

Hallitustyöskentelyssä toimitaan aina riippumattomasti, yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etu huomioiden.

Toimiva johto huolehtii yhdessä hallituksen puheenjohtajan kanssa aina uusien hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä hallituksen jäsenen tehtävään, yhtiön liiketoimintaan ja toiminnan riskeihin.

Hallituksen jäsenillä ei ole erovuoroja ja jäsen, joka on kuulunut hallitukseen edellisellä toimikaudella, voidaan valita uudelleen. Hallituksen sellaisen jäsenen sijaan, joka on eronnut tai kesken toimikauden tullut pysyvästi estyneeksi, voidaan varsinaisessa tai ylimääräisessä yhtiökokouksessa valita uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Omistajien nimitysvaliokunta pyrkii tehdessään ehdotusta hallituksen kokoonpanosta ottamaan huomioon hallituksen jäsenten rotaatiota koskevat tarpeet.

Hallituksen tulee kokonaisuutena ymmärtää erityisesti luottolaitostoimintaa, sitä koskevia vaatimuksia ja toimintaan sisältyviä riskejä. Ehdotettavien hallituksen jäsenten osalta omistajien nimitysvaliokunnan tulee huomioida myös jäsenten ammattitaitoa ja riippumattomuutta koskevat vaatimukset sekä ehdokkaiden mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous hyväksyi hallituksen esityksen yhtiöjärjestyksen muuttamisesta siten, että yhtiöjärjestyksestä poistettiin hallituksen jäsenen yläikärajaa koskeva rajoitus.

Yhtiökokous on 23.3.2011 päättäessään omistajien nimitysvaliokunnan pysyvästä asettamisesta määritellyt, että hallituksen kokoonpanoa koskevassa ehdotuksessa tulee ottaa huomioon toimialatuntemus, pääomamarkkinoiden tuntemus, rahoitustoimialaan liittyvien riskien tuntemus, asiakkaiden ja omistajien tuntemus sekä näistä hankittu käytännön kokemus sekä yleinen yrityshallintokokemus. Tämän lisäksi hallitus on arvioinut hallituskokoonpanoon liittyvää monimuotoisuutta ja asettanut edellä sanotut vaatimukset ja voimassa oleva sääntely huomioiden yksityiskohtaisempia tavoitteita hallituksen jäsenten osaamiselle, kokemukselle ja riippumattomuudelle. Hallitus on arvioinut näiden vaatimusten tulevan hyvin täytetyiksi yhtiön hallituskokoonpanolla. Hallituksen kokoonpanossa on otettu huomioon myös kummankin sukupuolen tasapuolinen edustus. Omistajien nimitysvaliokunta on asettanut eri sukupuolten tasapuolista edustusta koskeviksi tavoitteeksi, että kummankin sukupuolen edustajia tulee olla vähintään 40 %. Tämä vastaa voimassa olevaa tasa-arvolakia ja yhtiö täyttää tavoitteen, kun kummankin sukupuolen edustus on 50 %.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden toimikausi kestää valitsemisesta seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Omistajien nimitysvaliokunta tekee ehdotuksen hallitukselle valittavasta puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta.

Hallituksen jäsenten osalta tehdään aina ennen lopullista valintaa tai tehtävässä aloittamista arviointi henkilön luotettavuudesta ja pätevyydestä siten kuin asiasta erikseen säädetään laissa ja viranomaisohjeissa.

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous valitsi omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti seuraavat henkilöt hallitukseen kaudelle 2017–2018 (varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen). Seuraavat tiedot sisältävät hallituksen jäsenten osalta myös direktiivin 2013/36 EU (”CRD”) 91 artiklan ja sen nojalla luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 5 §:n mukaisen ilmoituksen johtotehtävien lukumäärästä. Kyseisen direktiivin ja luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaan luottolaitoksen ylimmän hallintoelimen (eli hallituksen) jäsenellä saa olla enintään yksi (1) liikkeenjohtoon osallistuvan johtajan tehtävä (päätoimi) ja enintään kaksi (2) liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävää (hallitusjäsenyydet). Henkilöllä, jolla ei ole päätoimea, voi olla enintään neljä (4) liikkeenjohtoon osallistumatonta johtajan tehtävää. Laskennassa ei oteta huomioon tehtäviä, jotka koskevat yhteisöjä, jotka ovat voittoa tavoittelemattomia organisaatioita (jäljempänä ei-kaupallinen toimija). Lisäksi laskennassa yhdeksi tehtäväksi luetaan päätoimeen liittyvät tehtävät, jotka ovat samaa konsernina (ks. tarkempi määrittely CRD 91 artikla). Kuntarahoituksen hallituksen jäsenet vuonna 2017 täyttävät nämä vaatimukset.

Helena Walldén, puheenjohtaja

Syntymävuosi: 1953

hallituksessa vuodesta 2016

Koulutus: diplomi-insinööri

Päätoimi: hallitusammattilainen

Keskeiset muut luottamustoimet: ei muita luottamustoimia

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: ei laskennassa huomioitavia tehtäviä

Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

Tapani Hellstén, varapuheenjohtaja

Syntymävuosi: 1957

hallituksessa vuodesta 2014

Koulutus: hallintotieteiden maisteri

Päätoimi: varatoimitusjohtaja, Keva

Keskeiset muut luottamustoimet:

- Kuurojen palvelusäätiö, hallintoneuvoston puheenjohtaja (ei-kaupallinen toimija)
- Palkansaajasäätiö, hallituksen puheenjohtaja (ei-kaupallinen toimija)

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: 1 päätoimi, 0 muuta laskennassa huomioitavaa johtotehtävää

Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä

Fredrik Forssell

Syntymävuosi: 1968

hallituksessa vuodesta 2011

Koulutus: kauppatieteiden maisteri

Päätoimi: johtaja, suorat arvopaperisijoitukset, Keva

Keskeiset muut luottamustoimet: ei luottamustoimia

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: 1 päätoimi, 0 muuta laskennassa huomioitavaa johtotehtävää

Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä

Minna Helppi

Syntymävuosi: 1967

hallituksessa vuodesta 2017

Koulutus: MBA

Päätoimi: rahoitusjohtaja, Metso Oyj

Keskeiset muut luottamustoimet:

- Rauma Oy, hallituksen puheenjohtaja (Metso Oyj:n konserniyhtiö, yhtiö ei aktiivinen, osa päätoimea)

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: 1 päätoimi, 0 muuta laskennassa huomioitavaa johtotehtävää

Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

Teppo Koivisto

Syntymävuosi: 1966

hallituksessa vuodesta 2011

Koulutus: valtiotieteiden maisteri

Päätoimi: toimialajohtaja, Valtiokonttori

Keskeiset muut luottamustoimet:

- Tiukulan Säätiön hallituksen puheenjohtaja (ei-kaupallinen toimija)

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: 1 päätoimi, 0 muuta laskennassa huomioitavaa johtotehtävää

Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä

Jari Koskinen

Syntymävuosi: 1960

hallituksessa vuodesta 2017

Koulutus: valtiotieteiden maisteri

Päätoimi: toimitusjohtaja, Suomen Kuntaliitto ry

Keskeiset muut luottamustoimet:

- Finnish Consulting Group Oy, hallituksen puheenjohtaja; (Kuntaliiton konserniyhtiö, osa päätoimea)
- KL-Kustannus Oy, hallituksen puheenjohtaja; (Kuntaliiton konserniyhtiö, osa päätoimea)
- HPK Liiga Oy, hallituksen puheenjohtaja

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: 1 päätoimi, 1 muu laskennassa huomioitava johtotehtävä

Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

Vivi Marttila

Syntymävuosi: 1966

hallituksessa vuodesta 2016

Koulutus: kauppatieteiden maisteri

Päätoimi: kunnanjohtaja, Simon kunta

Keskeiset muut luottamustoimet:

- Mehiläinen Meri-Lappi Oy, hallituksen jäsen
- LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö, hallituksen jäsen

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: 1 päätoimi, 2 muuta laskennassa huomioitavaa johtotehtävää

Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

Tuula Saxholm

Syntymävuosi: 1961

hallituksessa vuodesta 2013

Koulutus: kauppatieteiden maisteri

Päätoimi: rahoitusjohtaja, Helsingin kaupunki

Keskeiset muut luottamustoimet:

- Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, hallituksen jäsen, (Helsingin kaupungin osakkuusyhtiö, ei-kaupallinen)
- Länsimetro Oy, hallituksen jäsen (Helsingin kaupungin osakkuusyhtiö, ei-kaupallinen)
- Helsingin kaupungin asunnot Oy, hallituksen jäsen, (Helsingin kaupungin konserniyhtiö, osa päätoimea)

- Helsingin Leijona Oy, hallituksen jäsen (Helsingin kaupungin konserniyhtiö, osa päätoimea)
- Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsi Oy, hallituksen puheenjohtaja (Helsingin kaupungin konserniyhtiö, osa päätoimea)
- Helsingin Satama Oy, hallituksen jäsen (Helsingin kaupungin konserniyhtiö, osa päätoimea)
- Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy, hallituksen puheenjohtaja (Helsingin kaupungin konserniyhtiö, osa päätoimea)
- HYKSin kliiniset palvelut Oy, hallituksen jäsen
- Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen johtokunnan puheenjohtaja (osa päätoimea)

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: 1 päätoimi, 1 muu laskennassa huomioitava johtotehtävä
Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä (merkittävän asiakkaan palveluksessa)

Minna Helppi ja Jari Koskinen valittiin hallitukseen ensimmäistä kertaa vuoden 2017 varsinaisessa yhtiökokouksessa. Muut hallituksen jäsenet toimivat hallituksessa myös edellisellä toimikaudella eli koko kalenterivuoden 2017. Sirpa Louhevirta ja Juha Yli-Rajala toimivat hallituksessa vuoden 2017 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Yhtiön hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin yhtiön asiat sitä vaativat. Tilikaudella 2017 hallitus piti 17 kokousta. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 98. Hallitus arvioi vuosittain itsenäisesti työskentelynsä tehokkuuden ja tehtäviensä täyttämisen laadun.

Hallituksen jäsenten henkilökohtaiset osallistumisprosentit tilikauden 2017 kokouksissa olivat seuraavat:

Helena Walldén	100 %
Fredrik Forssell	100 %
Tapani Hellstén	100 %
Minna Helppi*	94 %
Teppo Koivisto	94 %
Jari Koskinen*	94 %
Sirpa Louhevirta**	100 %
Vivi Marttila	100 %
Tuula Saxholm	100 %
Juha Yli-Rajala**	100 %

*Jäsen 23.3.2017 alkaen ja osallistumisprosentti laskettu tämän jälkeen pidettyjen kokousten osalta

**Jäsen 23.3.2017 asti ja osallistumisprosentti laskettu tähän mennessä pidettyjen kokousten osalta

Hallituksen kokoonpano toimikaudelle 2018 - 2019

Omistajien nimitysvaliokunta on tehnyt ehdotuksen hallituksen kokoonpanosta toimikaudelle, joka alkaa vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Ehdotus on liitetty 7.3.2018 julkistettuun yhtiökokoukseen. Omistajien nimitysvaliokunta esittää hallitukseen valittavaksi yhteensä kahdeksan (8) jäsentä. Koska nykyisistä hallituksen jäsenistä Tapani Hellstén ja Teppo Koivisto ovat ilmoittaneet, että he eivät ole käytettävissä tulevalle hallituskaudelle, omistajien nimitysvaliokunta esittää, että hallitukseen valitaan varsinaisen yhtiökokouksen päättymisestä lukien suostumuksensa mukaisesti nykyisistä jäsenistä uudelleen Fredrik Forssell, Minna Helppi, Jari Koskinen, Vivi Marttila, Tuula Saxholm ja Helena Walldén sekä uusina jäseninä Markku Koponen ja Kari Laukkanen.

Markku Koponen

Syntymävuosi: 1957

Uusi ehdotettu hallituksen jäsen

Koulutus: Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, eMBA

Päätoimi: hallitusammattilainen

Keskeiset muut luottamustoimet:

- Helia-säätiö, hallituksen puheenjohtaja (ei-kaupallinen toimija)
- HSO-säätiö, hallituksen puheenjohtaja, (ei-kaupallinen toimija)
- Kiinteistö Oy Opetustalo, hallituksen varapuheenjohtaja (ei-kaupallinen toimija)

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: 1 päätoimi, 0 muuta laskennassa huomioitavaa johtotehtävää

Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

Kari Laukkanen

Syntymävuosi: 1964

Uusi ehdotettu hallituksen jäsen

Koulutus: Kauppatieteiden maisteri

Päätoimi: Lauvest Oy, toimitusjohtaja, hallituksen jäsen (Kari Laukkanen omistama konsultointiyhtiö, tehtävä ei ole kokoaikainen ja käsitellään CRD-laskennassa luottamustoimena)

Keskeiset muut luottamustoimet:

- o Bankify Oy, hallituksen jäsen
- o Nuori Yrittäjyys ry, hallituksen jäsen (ei-kaupallinen toimija)

CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä: 0 päätoimea, 2 muuta laskennassa huomioitavaa johtotehtävää

Riippumattomuus: riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen valiokunnat

Kuntarahoitus on luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen kansallisesti merkittävä luottolaitos ja lain edellyttämällä tavalla hallitus on perustanut tarkastus-, riski- ja palkitsemisvaliokunnat. Hallitus valitsee keskuudessaan valiokuntien jäsenet ja niiden puheenjohtajat. Valiokunnat raportoivat säännöllisesti hallitukselle toiminnastaan.

Tarkastusvaliokunnan tarkoituksena on hallituksen valmistelevana elimenä avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin ja sisäiseen valvontaan liittyvissä tehtävissä. Työnsä puitteissa tarkastusvaliokunta valvoo myös tilintarkastajien ja sisäisen tarkastuksen toimintaa.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset osallistumisprosenttinsa tilikauden 2017 kokouksissa olivat:

Tuula Saxholm (puheenjohtaja)	100 %
Tapani Hellstén**	100 %
Jari Koskinen*	100 %
Vivi Marttila	100 %

*Jäsen 23.3.2017 alkaen ja osallistumisprosentti laskettu tämän jälkeen pidettyjen kokousten osalta.

**Jäsen 23.3.2017 asti ja osallistumisprosentti laskettu tähän mennessä pidettyjen kokousten osalta.

Tarkastusvaliokunta kokoontui tilikaudella kuusi kertaa, ja tarkastusvaliokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 100. Luottolaitostoinnasta annetun lain mukaisesti riskivaliokunnan on avustettava hallitusta luottolaitoksen riskistrategiaa ja riskinottoa koskeissa asioissa sekä sen valvomisessa, että toimiva johto noudattaa hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskivaliokunnan on arvioitava, vastaavatko laitoksen pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat laitoksen liiketoimintamallia ja riskistrategiaa sekä jos näin ei ole, valmisteltava hallituksen hyväksyttäväksi suunnitelma asian korjaamiseksi. Riskivaliokunnan on myös avustettava hallituksen palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioitava, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon laitoksen riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jakson ja tuottojen kertymistodennäköisyyden.

Riskivaliokunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset osallistumisprosenttinsa tilikauden 2017 kokouksissa olivat:

Fredrik Forssell (puheenjohtaja)	100 %
Minna Helppi*	100 %
Sirpa Louhevirta**	100 %
Teppo Koivisto	100 %

*Jäsen 23.3.2017 alkaen ja osallistumisprosentti laskettu tämän jälkeen pidettyjen kokousten osalta

**Jäsen 23.3.2017 asti ja osallistumisprosentti laskettu tähän mennessä pidettyjen kokousten osalta

Riskivaliokunta kokoontui tilikaudella seitsemän kertaa, ja riskivaliokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 100.

Hallituksen palkitsemisvaliokunta valmistelee palkitsemisjärjestelmään liittyvien tavoitteiden asettamista, palkitsemisjärjestelmän tavoitteiden saavuttamisen arviointia, palkitsemisjärjestelmän kehittämistä sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajalle raportoivien henkilöiden palkkoja, palkkiota ja etuja koskevat asiat hallituksen päätettäväksi.

Palkitsemisvaliokunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset osallistumisprosenttinsa tilikauden 2017 kokouksissa olivat:

Helena Walldén (puheenjohtaja)	100 %
Tapani Hellsten*	100 %
Teppo Koivisto	82 %
Juha Yli-Rajala**	100 %

*Jäsen 23.3.2017 alkaen ja osallistumisprosentti laskettu tämän jälkeen pidettyjen kokousten osalta

**Jäsen 23.3.2017 asti ja osallistumisprosentti laskettu tähän mennessä pidettyjen kokousten osalta

Palkitsemisvaliokunta kokoontui tilikaudella 11 kertaa, ja palkitsemisvaliokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 95,5.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on hallituksen nimittämä toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen.

Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa niin, että hallituksen tekemät päätökset toteutuvat ja että yhtiön toiminta on linjassa hallituksen asettaman strategian sekä riskienhallintaa koskevien periaatteiden ja limiittien kanssa. Toimitusjohtaja huolehtii, johtoryhmän tukemana, yhtiön päivittäisen liiketoiminnan toimivuudesta.

den valvonnasta (sisältäen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä sääntelyn noudattamisen valvonnan), organisaatorakenteen toimivuuden ylläpitämisestä ja raportoinnista hallitukselle. Hallitus nimittää ja erottaa johtoryhmän jäsenet toimitusjohtajan esityksestä. Riskienhallinnasta ja compliancesta vastaavat johtajat raportoivat tehtävässään myös suoraan hallitukselle ja hallitus voi päättää näiden erottamisesta myös ilman toimitusjohtajan esitystä.

Toimitusjohtajasta, toimitusjohtajan sijaisesta ja muista johtoryhmän jäsenistä tehdään aina ennen lopullista valintaa tai tehtävässä aloittamista arviointi henkilön luotettavuudesta ja pätevydestä siten kuin asiasta erikseen säädetään laissa ja viranomaisohjeissa.

Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Vuonna 2017 johtoryhmä kokoontui 32 kertaa, joista yksi pidettiin sähköpostikokouksena asioiden kiireellisen luonteen vuoksi.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä tilikaudella 2017:

Pekka Averio

toimitusjohtaja 22.8.2017 asti

Kuntarahoituksessa vuodesta 1993

Koulutus: oikeustieteen kandidaatti, MBA

Luottamustoimet: ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Syntymävuosi: 1956

Esa Kallio

vt. toimitusjohtaja 22.8.2017 alkaen ja toimitusjohtaja 28.2.2018 alkaen (tätä ennen toimitusjohtajan sijainen, varatoimitusjohtaja, johtaja, vastuualueena pääomamarkkinat)

Kuntarahoituksessa vuodesta 2005

Koulutus: kauppatieteiden maisteri

Luottamustoimet: ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Syntymävuosi: 1963

Toni Heikkilä

johtaja, riskienhallinta

Kuntarahoituksessa vuodesta 1997

Koulutus: kauppatieteiden lisensiaatti, M.Sc. (Finance)

Luottamustoimet: ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Syntymävuosi: 1965

Jukka Helminen

johtaja, rahoitus

Kuntarahoituksessa vuodesta 2013

Koulutus: diplomi-insinööri

Luottamustoimet: ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Syntymävuosi: 1964

Marjo Tomminen

johtaja, talous

Kuntarahoituksessa vuodesta 1992

Koulutus: yo-merkonomi MTT, EMBA

Luottamustoimet: ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Syntymävuosi: 1962

Mari Tyster

johtaja, lakiasiat ja compliance, 1.3.2018 alkaen johtaja, lakiasiat ja yhtiöhallinto, toimitusjohtajan sijainen Kuntarahoituksessa vuodesta 2009

Koulutus: oikeustieteen kandidaatti

Luottamustoimet: ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Syntymävuosi: 1975

Toimitusjohtajalla tai johtoryhmän jäsenillä ei ole jäsenyyksiä konsernin ulkopuolisten yhtiöiden hallituksissa tai muita olennaisia sidonnaisuuksia, ja kaikkien tehtävä yhtiössä on päätoiminen.

Hallitus ja toimitusjohtaja Pekka Averio sopivat toimitusjohtajan toimitus-suhteen päättämisestä yhteisellä sopimuksella 22.8.2017. Hallitus nimitti yhtiön väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi varatoimitusjohtaja Esa Kallion mainitusta päivämäärästä alkaen siihen saakka, kunnes hallitus on nimittänyt uuden toimitusjohtajan ja hän on ottanut toimen vastaan. Hallitus nimitti uudeksi toimitusjohtajaksi Esa Kallion 28.2.2018 alkaen ja toimitusjohtajan sijaiseksi 1.3.2018 alkaen Mari Tysterin. Lisäksi 1.3.2018 alkaen nimitettiin Joakim Holmström johtoryhmän jäseneksi ja pääomamarkkinat-toiminnosta vastaavaksi johtajaksi sekä Business Information Solutions -toiminnosta vastaava johtaja Rainer Holm johtoryhmän jäseneksi.

C. Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja raportointi

Kuntarahoitus on toimintansa luonteen vuoksi väistämättä alttiina useille riskeille ja siksi sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa yhtiön strategista suunnittelua ja johtamista. Hyvin toteutettu sisäinen valvonta ja riskienhallinta sisältyvät jokapäiväisiin toimintoihin, ja ne helpottavat asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä varmistavat yhtiön riskiaseman säilymisen halutulla tasolla.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että antolainauksen, varainhankinnan ja sijoitustoiminnan sekä muun liiketoiminnan riskit vastaavat yhtiön hyväksytyjä riskiprofileja, ja että toiminnassa päästään sille asetettuihin tavoitteisiin. Tavoitteena on yhtiön kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että yhtiön luottoluokitus on paras mahdollinen suhteessa Suomen valtion luottoluokitukseen eikä yhtiön omalla toiminnalla vaaranneta luottoluokitusta.

Yhtiön liiketoimintayksiköt ja tukitoiminnot tunnistavat ja hallitsevat Kuntarahoituksen riskejä osana päivittäistä toimintaansa ottaen huomioon yhtiön riskinottohalukkuuden, sisäiset ohjeet ja limiitit. Yhtiön Pääomamarkkinat-toiminto vastaa konsernin taseen riskiaseman hallinnasta toteuttamalla markkinatransaktioita hallituksen asettamien limiittien puitteissa. Riskiasema ja limiittien käyttöasteet raportoidaan säännöllisesti yhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle. Vakavaraisuutta koskevista periaatteista ja omien varojen rakenteesta vastaa yhtiön Laskenta ja raportointi -osasto taloudesta vastaavan johtajan johdolla.

Liiketoimintayksiköistä riippumaton Riskienhallinta-toiminto vastaa riskienhallinnan periaatteista ja prosesseista riskienhallinnasta vastaavan johtajan johdolla. Sääntelyn noudattamista (compliance) valvoo compliance-osasto. Sisäinen tarkastus tarkastaa säännöllisesti yhtiön toiminnan eri osa-alueita.

Kuntarahoituksella on laajasti yhtiön toiminnan keskeiset osat kattava riskienhallintaorganisaatio, joka pitää sisällään eri osastojen ja päätöksentekojen selkeät tehtävät ja vastuut.

Kuntarahoitus kartoittaa säännöllisesti toimintaansa liittyviä riskejä ja kehittää jatkuvasti menetelmiä riskien tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi. Riskejä arvioidaan säännöllisesti toteutettavien riskianalyyysien avulla. Analyysien tavoitteena on tunnistaa toimintaympäristön muutosten mukanaan tuomia uusia haasteita ja riskejä sekä priorisoida riskit ja niiden hallinta analyysien tulosten perusteella. Yhtiö suojautuu ja vähentää tunnistamiaan riskejä vakuuksilla, takauksilla, johdannaissopimuksilla, vakuutuksilla ja aktiivisella riskien hallinnalla. Kuntarahoituksella ei ole arvionsa mukaan vastuita, joihin sisältyy wrong way -riskiä.

Hallitustason valvonta ja raportointi

Kuntarahoituksen riskienhallinnan yleisistä periaatteista, limiiteistä ja mittaamistavoista päättää yhtiön hallitus. Hallituksen riskivaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta yhtiön riskistrategiaa ja riskinottoa koskevista asioista sekä sen valvonnassa, että yhtiössä noudatetaan hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että antolainauksen, varainhankinnan ja sijoitustoiminnan sekä muun liiketoiminnan riskit ovat yhtenevät Kuntarahoituksen matalan riskiprofiilin kanssa. Hallitus valvoo, että sisäinen valvonta ja sen osana riskienhallinta on riittävän kattavaa ja toimivaa ja että yhtiö ei toiminnassaan ota niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu vaaraa yhtiön toiminnan jatkuvuudelle. Tässä valvonnassa hallitusta avustaa ja tukee tarkastusvaliokunta. Hallitus ja sen valiokunnat ovat vahvistaneet itselleen työjärjestykset, joissa määritellään myös hallituksen ja valiokuntien sisäiseen valvontaan ja riskienvalvontaan liittyvät tarkemmat tehtävät.

Hallitus on vahvistanut yhtiölle riskienhallinnan periaatteet, jotka sisältävät sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimintaperiaatteet ja limiitit. Osana yhtiön kokonaisstrategiaa hallitus on vahvistanut yhtiön riskienhallinnan strategian. Riskienhallinnan periaatteiden tavoitteena on varmistaa yhtiön riskiaseman säilyminen vahvistetun profiilin mukaisena ohjaamalla yhtiön operatiivisia toimia ja ne päivitetään säännöllisesti.

Kuntarahoituksen hallitus on vahvistanut yhtiölle riskinottohalukkuutta koskevat periaatteet (Risk Appetite Framework, "RAF"), joiden tarkoituksena on auttaa yhtiötä:

- tehokkaasti tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan sekä strategiaansa liittyvät, että yhtiön sisäiset riskit;
- ymmärtämään, kuinka paljon ja minkälaista riskiä yhtiö voi ja haluaa ottaa strategiaansa toteuttamiseksi, sekä päättämään ja aktiivisesti viestimään tästä riskitasosta; ja
- edistämään keskustelua yhtiön riskinottohalukkuudesta sekä haastamaan liiketoimintaan ja riskinottoon liittyviä päätöksiä.

RAF on yhteydessä sekä lyhyen että pitkän aikavälin strategiseen suunnitteluun, yhtiön pääoma- ja likviditeettisuunnitteluun, elvytysuunnitelmaan sekä palkitsemisperiaatteisiin. RAF päivitetään vuosittain.

Osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehokasta toteuttamista hallitus on vahvistanut yhtiölle myös sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet ja sisäisen tarkastuksen vuosittaisen tarkastussuunnitelman sekä sääntelyn noudattamisen valvontaa koskevat (compliance) periaatteet, tietoturvaläpöilyn, jatkuvuussuunnitelman keskeiset periaatteet sekä muut yksittäiset operatiivisten riskien hallitsemiseksi välttämättömät periaatteelliset linjaukset. Näiden periaatteiden ajantasaisuus arvioidaan säännöllisesti ja niitä päivitetään tarpeen mukaan.

Vakavaraisuus

Yhtiön hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallintaa koskevan suunnitelman, joka päivitetään vuosittain. Vakavaraisuuden hallinnan suunnitelma sisältää myös vakavaraisuuden hallinnan prosessin kuvauksen. Vakavaraisuutta koskevat tiedot julkistetaan viranomaisääntelyssä edellytetyllä tavalla osana yhtiön vuosikertomusta tai muuten erikseen yhtiön internet-sivuilla. Yhtiö julkistaa vuosikertomuksen kanssa samanaikaisesti vakavaraisuussääntelyä edellyttämiä julkistettavia tietoja koskevan yhteenvedon (ns. Pilari III -dokumentti).

Finanssikriisin alkamisen jälkeen yhtiön pääomasuunnitteluun on toteutettujen ja vielä valmistelussa olevien sääntelyuudistusten myötä vaikuttanut eniten mahdollinen vähimmäisomavaraisuusastetta (leverage ratio) koskeva vaade. Vähimmäisomavaraisuusasteen mahdollinen voimaantulo on pakottanut valmistautumaan muutokseen, koska se toteutuessaan merkitsee yhtiön omia varoja koskevien vaatimusten moninkertaistumista. Leverage ratio mittaa omien varojen määrää suoraan suhteessa saataviin ilman saatavien riskiarviointia, kuten tapahtuu vakavaraisuuslaskennassa. Leverage ratio -vaatimuksen voimaantulon aikataulu on edelleen epäselvä EU-tasolla.

Osana yhtiön vakavaraisuussuunnittelua ja sen toimeenpanoa Kuntarahoitus laski liikkeelle vuonna 2015 ensisijaisiin omiin varoihin luettavan pääomallainan (ns. AT1-instrumentti), jolla yhtiö vahvisti omien varojen määrää varautuakseen edellä kuvattuun leverage ratio -vaatimukseen.

Vakavaraisuuslaskenta tehdään asiaa koskevan EU:n vakavaraisuus- ja maksuvalmiusasetuksen ja siihen liittyvän direktiivin (ns. CRDIV-paketti) perusteella, mitkä pohjautuvat Basel III -kehikkoon. Luottoriskin vakavaraisuusvaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisten riskien vakavaraisuusvaade perusmenetelmällä. Markkinariskin vakavaraisuuslaskennassa huomioidaan vain valuuttariskit, koska konsernilla ei ole kaupankäyntivaraa eikä osake- ja hyödykepositioita. Koska valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissojimuksilla kaikki valuuttapohjainen varainhankinta euromääräiseksi, yhtiön valuuttaposition on hyvin pieni, eikä sen ole tarpeen varata omia pääomia valuuttariskiä varten.

Toimitusjohtaja vastaa niin taloudellisesta kuin riskienhallinnan raportoinnista hallitukselle. Lisäksi riskienhallinnasta vastaava johtaja raportoi säännöllisesti suoraan hallituksen riskivaliokunnalle ja hallitukselle. Yhtiön riskiasemassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2017 aikana. Riskit pysyivät asetettujen limiittien puitteissa, ja yhtiön arvion mukaan riskienhallinta on täyttänyt sille asetetut vaatimukset. Yhtiön riskiasemasta raportoidaan säännöllisesti hallitukselle osana kuukausittaista raportointia. Riskiraportointi kattaa kaikki riskialueet ja eri riskeille asetettujen limiittien käyttöasteet. Lisäksi riskienhallintajohtaja esittää vähintään puolivuositain hallituksen riskivaliokunnalle laajemman kokonaiskatsauksen yhtiön riskiasemasta suhteessa eri riskialueisiin.

Yhtiössä suoritetaan vuosittain kokonaisvaltainen stressitestaus, jonka toteuttaa riippumaton ulkopuolinen taho yhteistyössä yhtiön riskienhallinnan ja liiketoimintayksiköiden kanssa.

Liiketoimintatason valvonta ja raportointi

Sisäinen valvonta on osa jokaisen johtoon ja henkilökuntaan kuuluvan tehtäviä, ja henkilökunnalla on velvollisuus raportoida havaitsemistaan sisäiseen valvontaan liittyvistä puutteista. Sisäisen valvonnan perustana on toiminto- ja osastokohtainen organisaatio, jossa kaikilla on omat tehtävät ja vastualueet. Päätöksenteko ja päätösten toimeenpano on eriytetty eri toiminnoille tai henkilöille.

Yhtiön liiketoiminnan taloudellisen tuloksen luotettava ja oikea-aikainen raportointi on johdon olennainen työväline. Taloudellisen tuloksen raportointia tuotetaan yhtiön taloushallinnon ja riskienhallinnan toimesta, mutta osin itsenäisesti myös liiketoimintojen tuottamana, jolloin voidaan kontrolloida taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta sekä riittävyyttä. Taloudellisen raportoinnin peruselementtejä ovat sisäinen kuukausittain tuotettava raportointi sekä ulkoisen laskennan edellyttämät puolivuosi- ja vuositilinpäätökset.

Taloudellinen raportointi tapahtuu asianmukaisesti laaditun kirjanpidon ja muun liiketapahtumia koskevan aineiston perusteella. Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi yhtiön taloushallinnossa on voimassa yksityiskohtaiset sisäiset ohjeet liiketapahtumien kirjaamisesta sekä muista taloushallinnon prosesseista, jotka pitävät sisällään mm. kontrolliperiaatteet erilaisten transaktioiden hyväksymisen ja toteuttamisen osalta. Näitä kontrollitoimenpiteitä ovat mm. tilien ja transaktioiden täsmäyttämiseen liittyvät säännölliset rutiinit sekä

maksuliikenteen prosessit, joissa noudatetaan aina neljän silmän periaatetta. Osa kontrollitoimenpiteistä on yhtiön tietojärjestelmien avulla automatisoituja ja osa niistä perustuu manuaaliseen tarkistukseen. Tarkastusvaliokunnan tehtävä on seurata ja valvoa taloudellisen raportoinnin prosesseja.

Yhtiöllä on liiketoiminnasta riippumaton riskienhallintatoiminto, joka ylläpitää, kehittää ja valmisteleo riskienhallinnan periaatteita hallituksen vahvistettavaksi sekä laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa. Yhtiön eri toiminnot ovat vastuussa päivittäisistä liiketoimintapäätöksistä riskien minimoimiseksi annettujen periaatteiden, ohjeistuksen, päätösvaltuuksien ja limiittien puitteissa. Riskienhallintatoiminto valvoo, että riskit pysyvät sallituissa rajoissa ja että riskejä mittaavat menetelmät ovat asianmukaiset. Yhtiön riskienhallintatoiminto raportoi toimivalle johdolle ja hallitukselle kuukausittain yhtiön riskiasemasta suhteessa asetettuihin limiitteihin sekä tarvittaessa yksittäisistä olennaista riskitapahtumista. Lisäksi riskienhallinnasta vastaava johtaja raportoi kuukausittain suoraan hallituksen riskivaliokunnan puheenjohtajalle yhtiön riskiasemasta. Laaja yhtiön riskiasemaa koskeva katsaus käydään riskienhallinnasta vastavan johtajan toimesta läpi riskivaliokunnalle ja hallitukselle puolivuositain. Osana tässä kuvattua säännöllistä raportointia riskivaliokunta ja hallitus arvioivat raportoinnin sisältöä ja laajuutta ja voivat tarvittaessa edellyttää uudelleenmäärittelyä tai muita muutoksia raportoinnin muotoon tai sisältöön.

Operatiivisten riskien hallinta, mukaan lukien yhtiön liiketoiminnalle kriittiset tietojärjestelmät, ja operatiivisten riskien valvonta ovat osa toimintojen ja osastojen normaaleja prosesseja. Tämän lisäksi yhtiön riskienhallintatoiminnolla on kokonaisvastuu operatiivisten riskien hallinnan koordinoinnista. Yhtiössä tehdään vuosittain operatiivisia riskejä koskeva kartoitus, jossa arvioidaan riskejä, niiden toteutumistodennäköisyyttä ja vaikutuksia sekä päätetään hallintakeinoista kyseisille riskeille.

Yhtiön operatiivisen toiminnan johtamisesta ja riskienvalvonnan sekä taloudellisen raportoinnin järjestämisestä vastaa toimitusjohtaja apunaan johtoryhmä. Johtoryhmä on perustanut yhtiön operatiivisen toiminnan ohjaamiseksi, keskeisten päätösten tekemiseksi ja edelleen hallitukselle ja sen valiokunnille esitettävien asioiden valmistelemiseksi viisi operatiivista ryhmää: Business Groupin tehtäviin kuuluu konsernin liiketoiminnan strategia-työn valmistelu sekä strategian ja vuosittaisen toimintasuunnitelman jalkauttaminen operatiiviseksi toiminnaksi. Risk Group vastaa yhtiön kokonaisriskiaseman hallinnasta sekä yhtiön riskienhallinnan, sen periaatteiden ja raportoinnin kehittämisestä. ALM (Asset and Liability Management) Groupin vastuulla on yhtiön likviditeettiasema ja taseen markkinariskiasema. Finance Groupin tehtäviin kuuluvat yhtiön ulkoiseen ja sisäiseen raportointiin liittyvät asiat. Credit Group päättää kohonneen riskin asiakkaiden luotonmyönnöstä ja lainahtojen muutoksista.

Kuntarahoituksen toimiva johto on edustettuna Kuntarahoituksen tytäryhtiön Inspiran hallituksessa ja Inspiran hallinnossa noudatetaan Kuntarahoitusta vastaavia sisäisen valvonnan periaatteita.

Ulkoisen ja sisäisen sääntelyn noudattamiseen (compliance) liittyvät tehtävät (sääntelyn seuranta, tiedotus, koulutus, valvonta) hoitaa yhtiön compliance-osasto. Compliance-toiminnasta raportoidaan kuukausittain johtoryhmälle ja vuosittain hallitukselle sekä tarpeen vaatiessa useammin. Hallitukselle annetaan säännöllisesti katsaus pankkisääntelyn kehityksestä ja sen vaikutuksista Kuntarahoituksen toimintaan.

Hallituksen vahvistamien riskienhallintaan ja hallintoon liittyvien periaatteiden lisäksi yhtiössä on johtoryhmän vahvistamat toimintaohjeet keskeisille liiketoiminnan osa-alueille ja riskienhallintaan. Toimintaohjeita tukevat kaikista olennaisista prosesseista laaditut prosessikuvaukset, jotka päivitetään säännöllisesti. Jokaiselle työntekijälle on lisäksi laadittu toimenkuva, josta käy ilmi kunkin työntekijän päätehtävät sekä varamiesjärjestelyt. Näiden lisäksi osastojen esimiehet huolehtivat tarpeen mukaan erilaisten työohjeiden tai muiden tarkentavien ohjeiden laatimisesta ja ylläpidosta.

Yhtiö raportoi toiminnastaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla Finanssivalvonnalle, Suomen Pankille, verohallinnolle ja Tilastokeskukselle. Vuoden 2016 alusta yhtiö on ollut Euroopan keskuspankin suorassa valvonnassa ja raportoinut toiminnastaan siitä alkaen myös Euroopan keskuspankille.

Sisäinen ja ulkoinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluu arvioida Kuntarahoituksen taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuutta ja oikeellisuutta. Lisäksi sen tehtävänä on arvioida, onko yhtiöllä toimintaa varten riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt prosessit ja tietotekniset järjestelmät ja että toimintaan liittyvien riskien hallinta on riittävää.

Hallitus hyväksyy vuosittain sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman kullekin tilikaudelle ja sisäisen tarkastuksen suorittamista kaikista tarkastuksista on tilikaudella 2017 raportoitu yhtiön johtoryhmälle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen antamista suosituksista ylläpidetään yhtiössä toimenpideseurantaa ja toimenpiteiden toteuttamisesta raportoidaan yhtiön toimivalle johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle vuosittain. Sisäinen tarkastus arvioi toimenpiteiden toteuttamisen tilanteen.

Yhtiö on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen tarkastustoiminnan Deloitte & Touche Oy:lle, joka raportoi suoraan hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle.

Yhtiön tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan toimikausi on yhtiön tilikausi, ja tilintarkastajan tehtävä päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä. Yhtiön tilikausi on kalenterivuosi.

Kuntarahoitus Oyj:n tilintarkastajana tilikaudella 2017 on ollut KPMG Oy Ab, vastuunalaisena tilintarkastajana KHT Marcus Tötterman. Marcus Tötterman on toiminut vastuunalaisena tilintarkastajana vuodesta 2012 lähtien.